Byxii oronuudai proletaarnar, negedegtii!

BURIAAD-MONGOL YNEN

XOLBOONOI KOMUNIIS (BOLЬŞEVIIG) PAARTIIN BURIAAD-MONGOL MOŽIIN KOMITEEDEI, BMASSR-n TYBEI GYISEDXEXE KOMITEEDEI ba BURSOVPROFOI YDER BYRIIN OORGAN

(2041) | 1937 onoi JANVAARЬ 10 | Sen 5 myn.

Soveeduudai Byxerosiin Arbandoloodugaar Unso Xuralai delegaadnarai [illegible]

Soveeduudai Byxerosiin Arbandoloodugaar Onso Xural 1937 onoi janvaariin 15-ai ydeşiin 6 çaasta Kreemliiin Jixe ordondo neegdene.

Xelsexe zyilnyyd:

Rosiin Soveed Federatiiv Sociaiiis Respyyblikiin Konstituuciin projeekt. Elidxelşe nyxer KALIININ M. I.

Byxerosiin Tybei Gyisedxexe Komiteedei sekretaarь **A. KISELIOOV**

Ydiin paartorganizaaca ...y paartorganizaaca bolxo johotoi

...eeder Ulaan-Ydiin gooro... partiiin konfereence neeg... Goorodoi paartiiin or...aciin hyyjei konfereen... ...hoor 3 zil boloo. Ene yn... 3 zil soo paartiiin zer... ...i idei-surtalai zebseg... xyseldyylxe, paartiiin ...nii şangadxaxa, revo... ...heremzii xursadxaxa ...liis baiguulaltii deb... ...troocki-zinoovjevtan ty... ...oroto daisan etegeedii ...xixo temeselde gooro ...rtorganizaaca baga bi... ...tai.

..., goorodoi paartiiin ...aca paartiiin doky... ...algaxa ba helgexe yje... ...tiin xydelmeriii edii ...izaruulhan aad, teree... ...tuurizuulaagyi, bexi... ...i. Paartiiin xydelmeri ...ozomdohon şigeeree, ...ergede jabana. Komu... ...dii idei-surtalaar zeb... ...asuudal yşee paartor... ...iin zoriigo anxaralai ...bigdaagyi.

...komiteeduudai sekre... ...ud, paartiiin exin orga... ...n paartoorgnuudai dun... ...n bişe nyxed beledxe... ...ergeer paartiiin xydel ...dyreşeleer paartorga... ...iin xytelberilegşedhee ...xe eriltii dyygeze şada... baina.

...agai tyryyn paartdoky... ...tiin şalgalta, helgelgeneer ...an hurgaalnuudii esestenь ...r oilgozo abxii erilte xexe ...BK(b) Paartiin CK byxii ...torganizaacanuudta ha... ...lhan baigaa. CK-ei ene ha... ...lgii paartorganizaacanuud ...edeeree xysed oilgozo abaa... . Eneenei barimtanuud ge..., paartiiin geşyyn paartıda ...oxiin tulda haişaal yxedee, ...marş xynde ygze baihanaa ...utuu medexe, medexeşgyi ...şar ali olon yzegdene. Haisa ...edeegyi xyndee haişaal yxe... ...ь ton buruu geze medexegyi ...paartorganizaacanuud baina ...parovooz-vagoon byteexe za... ...oodoi bariigiin paartorgani... ...aaca).

Paartiiin geşyynei ba kan... ...idaduudai tus byriiin idei... ...eooriiin zergii deeşelyylxe ba ...eden i azal xydelmeri deerexi ...vangaard yyrgii deeşelyylxe ...uxai xydelmeri muusa xegdene.

Goorodoi paartorganizaaciin ...orilgo mynee yjede Staalinai ...Konstituuca—socialiis gyrenei ...yndehen xuuliin batalagdaha... ...aar daşaramduulan ilangajaa ...ixe bolno. Staalinai elidxelii ...ba şine Konstituucii gynzegii... ...geer yz xe, Staalinai stiilьtei ...xydelmeriin tylee temesexe, ...revoliuucan heremzee deeşe... ...yylxe, oloniitetei barisaagaa ...bexizyylxe, bolьşeviigai syym... ...elelii yrg neer jabuulxa, komu... ...niist byriiin idei-surtalaar zeb... ...eglelgii byri haizaruulxiin ty... ...lee, oloniitii emxidxexe yyr... ...giinь deeşelyylze, socialiis bai... ...guulaltiin şine şine ilaltanuu... ...dai tylee temesexenь mynee ...yjede paartiiin xydelmeriiin ...gol udxa şanar bolxo johotoi. ...Ulaan-Ydiin paartorganizaaca ...respyyblike soogoo tyryy orga... ...nizaaca bolxo argatai, joho... ...tola unalgatais bolxo.

Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin komandiir-naçaalьnik sostaavai exenernyydei Byxexolboonoi zybleenei preziidiymei dunda nyxed Staalin, Moolotov, Voroşiilov, Bydieenii, Jegeerev ba busad baina.

Staalinai Konstituucada erxim urgasiin ilaltaar xariuulxa

Erxim urgasiin tylee myriiseede orobobdi

Erxim urgasiin tylee Byxexolboonoi kolxoozuudai myriisee emxidxexe tuxai „Buriaad-Mongol Ynen“ gazeed deere unşaza, ene myriiseede orolsood, byxii kolxoozniguudai nereer bejedee ujalganuudii abxamnai xadaa: bidener 1936 ondo gektaar byxenhee dunda zişeegeer 11-1 ceentner urgasa aahan aad, 1937 ondo gektaar byxenhee dunda zişeegeer 17-7 ceentner urgasa abxabdi. Eneenii tuilaxa erxe baidal bidende xysed bii.

Manai kolxooz 1936 ondo 470 gektaar tarilga xehen baigaa, odoo 1937 ondo 518 gektaar tarilga xexebdi. Tarilgiingaa beledxelii zeir dyyrgeebdi. Yreheneimnai foond 100 proceent arilgagdahan xadagalaatai, urgaxa şadalanь şalgagdaa. Xydee azalai maşiina zebsegyydee—5 seejelke, 17 plyyg, myn xeden boronoi, tarilgada jabaxa mori unaagai zer zebseg 100 proc. zahagdaa. Pooliingoo staanuudii xuu zahaad, raadioo baiguulxa, ulaan bulan emxidxexe xeregselii olood bainabdi. Mynee pooliin staanuudai xeregselnyydii—stool, styyl, g. m. tyxieerze bainabdi. Xabarai tarilga yngergexe tysebnai zoxioogdozo, niitiin suglaagaar batalagdaa. Ene tysebei johoor tarilgaa 8 xonogto xysed dyyrgexe bainabdi. Tarilgadamnai 44 morin jabaxa aad, ede moridnai hain tezeelde oruulagdaa. Moridhoo gadna, 50 sarnuud tarilgada jabaxa baina.

M a n a i kolxoozniguud xaana, jamar gazarta, xedii şineen tarixa tarixa, xen xyn xaana xydelxee xysed medene. Edener xadaa, mynee agroteexniis kryzooguudta huralsaza baina.

Agroteexnikiin talaar manai kolxooz jyy xeeb gexede, ynehe ba xoxir şibxee 100 proc. sugluulza, pooli deeree gargaza bainabdi. Gansa le, saha togtoolgo manai kolxoozdo muu baigaa. Tiimehee, tarilgiin beledxelii eseslen dyyrgexe, ilangajaa saha togtoolgodo **staxaanovtanai ydernyydii sonosxoobdi.**

Yngeregşe zilde manai pooliin erxim staxaanovtan—nyxed: Z. Bazarai, S. Şaangin, B. Dorziin, Dulma Damdinai, B. Zamsaranai ba busad erxim urgasa abaa hen. Ede staxaanovtan 1937 ondo tereenhee deeşe urgasa abxabdi geze yge ygee.

Iigeed baixadaa, manai kolxoozoi saaşanxi gol zorilgonuud jyyn be gexede, xabaraigaa tarilgii staxaanovşalan emxidxeze, tarilgaa bogoni xon bol zer soo dyyrgexehee gadna myn agroteexnikiin zaabariiin johoor, erxim deede şanartaigaar azallaxa, tarihanaigaa hyyleer tereenee erxim hainaar azallaxa zorilgo bolno.

Agiin aimagai „Kominteern“ kolxoozoi tyryylegşe DOGDOMEI.
Polivoodnuud: Z. BAZARAI. C. BUDIIN.

Erxim urgasiin tylee myriiseede urinabdi

Manai kolxooz gol tyleb mal azaltai kolxooz 10575 tolgoi eldeb tyrelei maltaibdi. Tarilgamnai bagaşag. Tiigeeş haa, tarilgiimnai talmai zilhee zilde yrgezeze jabaa jym. 1935 ondo 574 gektaar tarilga xehen aad, jirexe xabar 1091 gektaar tarilga xexebdi. 1936 ondo gektaar byrihee 12-2 ceentner şeniice, 7-7 ceentner jaarica ba ovioos xuriaaza abaabdi. Enemnai muuşag urgasa geeşe.

Bidener hol, ynder deede urgasiin tylee Byxexolboonoi myriiseen tuxai medeeselii yzeed, ene myriiseede orozo iime ujalganuudii bejedee abanabdi:

1937 onoi fevraaliin negen xyrter xabaraigaa tarilgiin byxii beledxelii dyyrgexe, tarilgadaa erxim şanartai hain yrehe ilgaxa, şibxe, ynehe sugluulxa, saha togtooxo zergeer agroteexnikii yrgeneer jabuulxa bainabdi. Xabaraigaa tarilgii erxim hain şanartaigaar 9 xonogto tariza dyyrgexe, tarilgaa gansa le riadovoi seejelkeer tarixa, urgasiin daisadtai eris temesexe bainabdi.

Mynee manai kolxooz tarilgada beledxeleer yşeel muuşag baina. Yreheneimnai foond xysed arilgagdaadyi yreheneimnai urgaxa şadalanь şalgagdaadyi. Tarilgada yrehen bolgozo bolxoor bişe tariaanai yreheteibdi. Manai kolxoozoi urda jamar zorilgo myneeder bainab gexede, xysed seberlegdeedyi, urgaxa şadalanь şalgagdaagyi negeş monsogor taraa yrehenei foonddo ylee xegyi. Yrehee seberlexe xydelmeriii daişalxii johoor jabuulza exileebdi. Eneenei tulda manai dyreşeltei polivood Bata Zalsanai xytelberi dooro 16 xynyyd er staxaanovtanai zvenoo emxidxegdee. Tereenhee gadna, agroteexnikii erxim hainaar jabuulxiin tylee, pooliiin brigaadada xydelmeriledeg kolxoozniguud xydelmeriiin uçaastoguud deere bexizyylen tabigdahan baina. Socialiis myriiseeji, udaarnigşalalgii yrgeneer jabuulza, zvenoo brigaadanuudta staxaanovtanai xydeleeji yrgedxen, kolxoozniguudai dunda niite poliiitikiin xydelmeri jabuulza baina. Manai kolxooz Zagarain somonoi Dorziijevei neremzete kolxooztoi socialiis myriisee batalaa.

Erxim urgasiin tylee myriiseende orolsoxii byxii kolxoozuudii urinabdi.

MAZEEJEV BALZINIMA —Agiin aimagai Xara-Şiberei somonoi Kiirovei neremzete kolxoozoi tyryylegşe.

Bajarlahandaa

Xori. Soveedei somonoi „M a i n n e g e n“ kolxoozoi modobeledxelei xydelmerişed Staalin Konsittuucatai bolhondoo jixeer babajarlanan baina. Staxaanovtanai dekaadiin tyryyşiin 5 xonogsoo 608 kyybmeetr modo otolozo taban xonogoigoo tysebii 260 proceent, 371 kyybmeetr modo şireze 104 proceent dyyrgebe.

D. Dagbiin.

Byxii oromnai Staalinai Konstituucii haişaa

Doodo Berioozovkiin garnizoonoi niitiin suglaan

Janvaariiin 5-ai ydeşiin 6 çaasta Doodo Berioozovkiin garnizoonoi klyyb soo, garnizoonoi byxii komandiirnuud, politikan xydelmerilegşed ba Ulaan Aarmiinxinai negedehen suglaan bolbo. Tus suglaanai zybiexe zyil gansa baina. *«Byxexolboonoi Onso VIII Xuralai delegaad nyxer M. N. Jerbaanovai toosooto elidxel»* sonosoxo baihan. Suglaanii, Buriaad-Mongoloi N-iin halbariiin komisaar nyxer Leebedev neebe.

Nyxer Jerbaanovai sceene deere orood jirexede, zaal soo baihan xeden zuun Ulaan Aarmiinxin abiaatai şanga aliga taşalgaar ugtaba. *«Buriaad-Mongoloi bolьşeviiguudai oordento xytelberilegşe Mixei Nikolaajeviç Jerbaanovto Ulaan Aarmiinxinai «Uraa»!*

Tiihenei hyyleer, suglaanai preziidiyymde xamta 29 xynii hungaba. Tedenei dunda BK(b) Paartiiin B.-M. Mozkomoi sekretaarь nyx. *Jerbaanov*, Buriaad Mongoloi N-iin halbariiin komandiir, polkoovnig KYYNDO, tus halbariiin komisaar LEEBEDEV, polkoovnig BYRSAKOOV, ZIIMIN, XABAAROV oordento lejtenaant CIIBIKOV ba busad.

Terenei udaa xyndete preziidiyym hungaba. Nyxer Staalin ba politbiyroogoi geşyyd by gedeerэe, myn baha nyxer GEORGI DIMIITROV, EERNST TEELЬMAN, Ispaaniiin kompaartiiin CK-ei sekretaarь XOO ZE DIAAS gegşed hungagdaba. Araduudai aguu jixe voozdь nyxer Staalinai ba terenei daişalxii nyxedei nere durasagdaxadanь aliga taşalgan, *«Staalin mandag!»* *«Uraa»* g. m. abiaan zaal soo nerjeze baiba. Komisaar nyxer LEEBEDEV nyxer JERBAANOVTO elidxelei yge ygbe.

— «Bide Byxexolboonoi Onso VIII Xuralda Moskvaa oşohon delegaaduud, bejee zoltoi xyNyyd geeşebdi geze tooldogobdi. Manai baigaa epooxiin gaixamşagta dokymeent bolxo Staalinai şine Konstituucii bata lalsaxajaa Buriaad-Mongoloi aradzonhoo oşohon tyleelegşed baihandaa omogtoibdi» — geed nyxer M. N. Jerbaanov elidxelee exilbe. Elidxel soogoo nyxer Jerbaanov xaişan geed, jamaraar, xuralai bolzo yrgerhenii ton todo ba oilgosotoigoor xeleze ygbe.

—Bi Oktiaabriiin revoliuucahaa xoişo suglaan byride, xural byride şaxuu bailsahan xyn bi. Ene Onso VIII Xural şingi emxitei, badarhan entyziaazmtai xuralii yzeegyib gebe.

Urdiin xaanta zasagai xaranxii, jaduu, ygeitei Buriaad oronii, myneenei zargaltai xyxiyyn baidaltai, gegeerhen Buriaad orontoi zişeelze, ton olon faakt barimtanuudii todorxoilon xelebe.

Iime haixan aza huudal gansaxan BK(b) Paarti ba araduudai aguu jixe voozdь nyxer Staalinai xytelberi doro jabaza manda oldohon baina—geed. —ende baigaa taa komandiirnuud, politikan xydelmerilegşed, Ulaan Aarmiinxin, BK(b) Paarti ba inag voozdь nyxer Staalinii toiroзo byri jixeer, byri nigtaar zagsaatii geze BK(b) Paartiiin B.-M. Mozkom ba zasagai gazarai zyghee urinab—geze elidxelee dyyrgexedenь, terenei hyylei ygenyyd nerjeme „Uraa" xaşxaraldaan aliga taşalgaar ydeşgdene.

Suglaihan zon M. N. Jerbaanovai elidxelii jixe honirxon şagnaza, udaanь olon xynyyd daguulan xelebe.

Soveeduudai Byxexolboonoi Onso VIII Xuralai delegaad, BK (b) Paartiiin B.-M. Mozkomoi sekretaarь nyxer M. N. Jerвaanovai toosooto elidxel

Xamagai tyryyn N-iin halbariiin politikan talaar tuhalagşa nyxer Loosov yge abza iize xelebe:

Staalinai şine Konstituuca ba nyxer Staalinai elidxelii manai halbariiin seregyydei dunda zybleze baixa yjede, manai halbariiin komandiirnuud, politikan xydelmerilegşed ba Ulaan Aarmiinxinai dunda entyziaazmiin xysetei dylen badarza, daişalxii ba politikan beledxelei talaar nelieed jixe debzelte bolhon baina.

Daisad manai exe orondo dobtolood yzeg. Bide Ulaan Aarmiinxin, tedenii negeş alxa Soveed oronoigoo gazar deere alxuulangyi, tere doronь butaşoxixobdi—geed dyyrgene.

— Manai Soveed oronoi 170 milioon aradai zyblehen Staalinai şine Konstituuca batalagdaza, xysendee orobo. Ene Konstituuca bol erxeten bygediin ariuun xuuli ba bulad tyşэg myn. Ene Konstituuca manai oronoi azalşan byxenei zorig xysil, şineer xyseteigeer zangidana.

Manai halbari, hyylei haranuudta jixe amzaltatai jabaa. Ulaan Aarmiinxinai daişalxii ba politikan beledxel deeşelhen. Huralsalai programmiyn ylyylen dyyrgenebdi. Bidenei urda mynee jaнar zorilgonuud bainab gezede: daişalxii ba politikan beledxelee ulam debzyylxe, zuram disciipliinee byri han bolgoxo bainabdi—g ze axalagşa lejtenaant oordento nyxer Baldiinov xelebe.

Terenei hyyleer Byxexolboonoi Onso VIII Xuralai delegaad oordento lejtenaant nyxer Dorzo Ciibikov iigeze xelebe:

Bi 1924 ondo niutagaigaa nege bajanaida zarasaar xydeleze baitaraa, Ulaan-Ydegarza jireed, anxa tyryyn emxidxegdeed baihan Burkavşkooliin kyrsaant bolzo orood, tereenee erşemtei dyyrgeeze garhanaigaa hyyleer mynee xyrter seregei azalda jabalsaza baigaa xyn bi. Tere 1924 onhoo xoişo martagdaşagyi bajartai uşarnuud ton olon toxioldohon baixa jym.

Iime jixe bajartai, xyxiyyn sengeleg baidal namda gansaxan Oktiaabriiin jixe revoliuuciin aşaar oldohon baina—geze xelebe.

Nyxer Ciibikovei hyyleer Byxexolboonoi Xydelmerişen Tariaaşanai Ulaan Aarmiin komandiir-naçaalьnig sostaavai exenernyydei zybleenei delegaad nyxer Pandaalova gegşe jixe zol bajaraa, nyxer Staalin tyryytei paarti zasagai udaridagşadtai uulzahanaa jixe xyxiyyneer xeerebe.

—Nyxer Staalinai xelhen ygenyyd, Staalinai şine Konstituuciin altan ygenyyd bide—Ulaan Aarmiinxinai yşee jixeer amzaxiin tylee temeselde zorigiimnai bad ruulna—geze dyrbedexi avtohalbaiiin seregşe nyxer Medoovii gegşe medyylbe.

Yge xelehen, baga komandiir nyxer Froloov gegşe iize xelebe:

— Manai halbari 1936 ondo Baigalai ymenexi seregei ookrug soo tyryy şereingii ez lexe geze ujalgaa dyyrgeebdi. Manai olon tooto komandiirnuud ba N-iin halbariiin komandiir polkoovnig nyxer Byrsakoov tyryytei hainaar xydeherei tylee SSR Xolboonoi oordenuudaar şagnagdahan baixa jym. Ezelhen tyryy huurijaa xezeedeş aldaxagyibdi.

Soveed oronoigoo, paarti ba zasagaigaa tyryyşiin uriaagaar xolbooto ulasaa daisanai dobtolgohoo eehedeingee bodoto bejeer xalxalaza şadaxabdi geze dyyrgebe.

—Iime haixan, iime demokratiis Konstituucatai bolood baixadaa, xyn byxenei dosoo zol bajarhaa bişe jyyn hanag gaxa beiei. Staalinai şine Konstituucii ugtuulan beleg bolgoxo „erxim hain" gehen temdegyydii aldangyi abxabdi geze inzeneerei halbariiin by xii seregşedei zygh • uiaiga ygeneb—geze inzeneerei halbariiin kyrsaant nyxer Kriloveeski gegşe xelebe.

Eseste, udaan sag soo polkoovnig Kyynd gegşe yge xeleхе zuuraa, manai halbari jixe amzaltanuudii xehenienь hezeg ygei ynen gebeş, eldebiin ziiz dutagdalnuud yşee olon baina. Ilangajaa bide kylьtyrne baidal geeşede byrimyhen anxaralaa tabixa bolbobdi—geed—halbariiin byxii komandiirnuud, politikan xydelmerilegşed, Ulaan Aarmiinxinai zyghee, manda daalgagdahan daabarinuudii bagaxanь dutuuygyeer dyyrgexebdi ge BK (b) Paartiiin B.M Mozkomii ba zasagai gazarii naiduulnab geze xeleed dyyrgexdenь, zaal soo baigşad bodzo, „Staalinai şine Konstituucii zoxioogşo aguu jixe Staalin mandag! „Uraa" geze xaşxaraldaba. Xygzem „Internacionaal" naadaba.

D. Lubsanai.

Doodo Berioozovkiin garnizoonoi niitiin suglaanai rezoliuuca

Doodo Berioozovkiin garnizoonoi komandiirnuud ba Ulaan Aarmiinxinai, komandiir—naçaalьnig sostaava bylenertei xamtaraha suglaan bol Byxexolboonoi Onso VIII Xuralai delegaad, BK (b) Paartiiin Mozkomoi negedexi sekretaarь nyxer M. N. Jerbaanovai toosooto elidxelii sonosoozo, xyn tyrelxitenei tyyxe soo anxa tyryyşiin socialiis bylgemei Konstituucii batalaha, Byxexolboonoi Onso VIII Xuralai aguu jixe udxa şanartai ahanii temdeglene.

Manai oronoi socialiizmiin baiguulalta bi tyge xyseте temeselei byxii froontnuud deere, byxe delxeide suutai solotoi amzalta ilaltanuudii oluulhan, xyn tyrelxitenei aguu jixe g eni, inag nyxer ba voozdь Staalinda, suglaragşad bajar igaa hanalii medyylne. Staalinai Konstituuca SSSR-ei azalşan aradii kapitaaltanai darlahaa syleelh n temes l ba ilaltanuudai dyn myn bolno. Ene Konstituuca kapitaliis gyrenyydte baigaa milioon tooto yyen şudarga aradai ojuun sedxildee xysexe jab han ba jabaza baigaa xysel ii ynen bolgozo bejelyylhenii gerşelexe dokymeent myn.

Ynen şudarga ba işan byxende beje sedxil igee şadal zorgii deeşelyylxe argaoldoho, azal xydelmeri, amarxa, bolbosorxo ba gyrenei xereg hyteexe erxe olgohon, araduudai dundaki axadvygei xelxiee xolbooji zuzaadxahan Leenin—Staalinai aguu jixe sargaltai oro noi grazdaniin baiha laragşad jixe bajartai

Doodo Berioozovkii zoonoi seregyyd ba ko nuud, tedenei exe SSSR-ei graazdanuuda erxei edleлsexe, deede ujalgii dyyrgeze, Xyde Tariaaşanai Ulaan Aa ba xeze baihandaa sogtoi baina.

Doodo Berioozovkiin zoonoi seregyyd ba diir naçaalьnig sostai oronoi arşalaxa ariuun şuud gyisedxeze, zasag rai tyrvyşiin uriaagaar h gee duhal şuhanaigaa di temesexebdi geze Byxe noi Onso VIII Xuralai de BK(b) Paartiiin Buriaa g l Mozkomoi sekretaa xer Mixei Nikolaajeviç J novii naiduulna.

Ene jixe zorilgojoo xiin tylee manai seregy komandiirnuud mynee l anagalan baidalii xere yderhee yder byri da beledxelee ulam hainaa xidxeze, darijaa xuurai b za, zaada helmejee xur maşiinanuudaa belen b xiin ujalga abana.

SSSR-ei aradai daişalai han aguu jixe amzalta, taalta gyiendexi azalşan riltiin programma ba faş esergyysen zemelehen aak xo Staalinai şine Konsu mandag!

Komuniizmiin tyges dabxiltiin geniaalьna vo araduudai inag nyxer St mandag!

Manai bajar *)

Aguujixe Staalin bagşiin
Altan ysegeer xolbon bişeh n
Aşıta haixan yndehen xuul ii
Ariuun zaram bolgoo abaa.
Kylьtyyrne baidalai şim g
bolgon
Klyyb, hurguuli, raadioo todxood,
Ynen gazeedii yrgelze unşaza,
Yder byri honirxon bainabdi.
Gazaagaa tarmal haixan modotoi,
Gaixamşag xyxiyy sengeleg baidaltai,
Haruul tungalag gereltei gertee
Haixan seber ba daltai bolood,
Kolxoozoig byxen şanga şadaltai,
Xorioo dyyren tomo maltai,
Bajasxalan haixan ene baidalaa
Batadxan bainabdi bide bygede

*) Ene şyl g boi Jar uniin aimagai MOOLOTOVOI neremzete kolxoozoi der dexi literatuuriin kryzoogo gesyyn C. Dişpeln. G. D. Radn in X Nimiin, Dineed Simpdai ba D. Dugarzabai gegşedei bişehen şyle.

Staalinai elidxelii yy neer kelsene

Jaruuniin aimagai Bg somonoi kolxoozuudta Bu Mongoloi Gazar Tariaalan kom oordento nyxer Mark jireze, endexi kolxoozuudai azalai baidaltai tanilsaxa raa kolxoozniguudta Sc duudai Onso VIII Xuralai tuxai xabatai haixan eli xelebe.

Nyxer Markizov oro buriaad xelen teere niut bodoto ba daltai xolboze, h noroor jixe oilgodosotoi xeereze ygee.

Aguu jixe ilaltanuudai dahaa salbraza, Staalin bag zoxioogdozo mandahan, m mete Konstituuciin batala han tuxai, gyn gynzegii s udxatai aguu jixe Staal n v diiin elidxel tuxai nyxer Ma zobhaa duulaad baixadaa, byxenei dotor hajarai d ba laraza, hanahanaa xe xysel, xehen azalaa ulam hu ruulxa zorig, Staalin bagşi ulam emeexeirexe sedxil jii xeeren bus laa.

Sagaa hi xaltai bolhon J ged xy seihee exileed, kolı niguud, xoino xoinohoo yı den baiza, s dxileigee baj ee ereingee gojo iraguu yı xeleneed.

Boldoin geze nege ybe iigeze xelebe: „Ene yngэr 1936 on soo baha nelieed ilalta xygzelte tuxai duula daa, xuu minii sedxelii bo luulba. Urdanь, revoliuuca ter 40 zil soo minii sedxe jasuulxa negeş iime ilalta daagyi hen. Ene Konstit byriş gaixaltai gyn uda jum baina daa. Şine zilee, Konstituucaar ugtababdi. şaa yşee şine şine ilaltanu xyreje" gebe.

Oog No

Tyryy kolxoozuudai negen

Xori. Jerbaanovai somonoi „Zurgaanai zam" geze kolxooz Xoriiin aimagai tyryy kolxoozuudai negeniinь bolno. 1936 onoi mvnge elsyylgii 100 proceent dyyrgehen ba gyrenedee tuşaaxa natuur tylebers bolon ybehenei beledxel g.m. gyrenei ujalganuudii sag bolzor soonь dyyrgebe. Malai ydxelgeer gyrenei tysebei johoor 1936 on soo: eberte malii 107 proceent xoni jamaa—120 proceent ba aduu moridii—96 proceent xygzeebe.

Tus kolxooz bol ene ybel soo 9 minga 100 kyybmeetr modo beledxexe tysebtei aad, otololgoor—85 proceent, şirelgeer—80 proceent dyyrgeze jabana. Staalinai şine Konstituucatai bolhondoo bajasan yiledberiiin erxim şenze xaruulxa jabahan staxaanovtan ba udaarniguud byri olon bolzo jabana. Nyxed D. Daşiin ba D. Ceveenei gegşed ydereigee noormii 200-haa 250 proceent xyrter dyyrgene. Nyxed B. M Namzılai D. Dorziin, S Sanziin ba G. Gyredarmiin gegşed ydereigee noormii 150 haa 200 proceent dyyrgene. Iime ziştee yzyyregşed olon.

Ene kolxoozto sojol kylьtyyrriin xydelmeriş haizaraa, no n bişeg medexegyişyydee bultiinь nahatanai hurguulida xamaaduulanxai. Kolxoozto negen hain klyybtei ba telefon bolon patefoontoi bolonxoi.

Ene amzaltadaa hanaagaa amarangyi, xabarai tarilgiin yehenei foondii xysed beledxeze, maşiina zebsegei zahnbarii oriniig sag soo dyyrgeze, saaşaa byri jixe amzalta abxiin tylee temesexe zergetei.

R. Anandiin.

Finaansiin kampaani hula

Manai B.-M. Respyyblike 1936 onoi dyrbedexi kvaartalai finaansiin tysebii 85,6 proceent dyyrgebe. Ene geegdelei şaltagaan xadaa, respyyblikiin zarim aimag rajoonuud finaansiin kampaaniii xojordoxi eelzeende orxison, toogoogyi baihanhaanь bolno. Zediin aimag, Mesovoi ba Xiaagta gooroduud kvartaalai tysebii mi l 60-65 proceent dyyrgehen baina.

Eneenhee xoişo finaansiin froont deere iimeer xydel merilexe boloo haa, ton zoxixogyi kereg geeşe. Aimag rajoonudai gyisedxexe komiteeduudai zyghee finaansiin xydelmerii haizaruulxa tuxai anxaralaa tabixaar boloo.

1936 onoi dojomxii usadxaza, 1937 onoi exin kvartaalai finaansiin tysebii bolzorhoo urda dyyrgexiin tylee temesexenь byxii aimag rajoonuudai ba somon, kolxoozuudai xytelberilegşedei gol xydelmerinyydei negen bolno.

C. Agiinskii.

Erximeer xydelmerileө

Zede. Borgөin somonoi **Lubsaanovai** neremzete kolxooz (tyryylegşenь Mynxiin) 1936 onoi dyrbedexi kvaartal soo tylegdexe johotoi obligaaciin tyleberiii ba bişe oruulaltanuudaa dekaabriiin 20-do 108 proceent dyyrgee.

Somonoi exin şatiin hurguuliin hurgagşa nyxer **Dorzo Vaançagai** ba kolxoozoi tyryylegşe **Mynxiin** gegşed finaansiin xydelmeride jixexen xeşeel gargahan baina. Nyxer **Vaançagaida** somonoi soveed 30 tyxerigei şagnal olgobo.

Radniin.

12000 tyxerig dutuu

Zede. Derestein somonoi „**Socialiizm**" kolxooz 1936 onoi dyrbedexi kvaartal soo oruulxa johotoi myngenhөө 12 mingan tyxerigiinь dutuu oruulaad baina. Ene dutuugaa darui xyiseeze, 1937 onoi negedexi kvaartalaj myngeneer xamta darii tuşaaxa xereg myn.

Dam. Daşazabai.

Gyndiin hurguuliiinxin Kareeliin xyygedtei bişeg abalsana

Jaruuniin aimagai xysed bişe dunda hurguuliin huragşadta Kareelьskiin avtonoomito respyyblikiin negedexi Tyngydaa toskonoi exin şatiin hurguuliin IV dexi klaasai huragşad bişeg bişebe. Tere bişeg soogoo „bidenhee xolo bişe, 40 kilomeetriin tuxai gazarta. Sagaan dalain poorto—Sorooka geze goorod baidag. Manai huuza baigaa tosxonii toirood buram xybşe, Kareelьskiin taiga bol dog. Ene oi taiga soo xynei jabaşagyi namag uhan jym,"— geze bişexiingee xazuugaar, өөhediingөө xydelmerii bişelsebe.

Eneenei xariuuda Gyndiin xysed bişe dunda hurguuliin huragşad delgerengii bişeg bişeze elьgee.

Z. Baldanzabon.

Pioneernuud şpioon diversaantii bariba

Dneeper myrenei erji deere pioneer Ziina ba Liida Byyg, Şyyra Paavlin, Ziina Smorigina gegşed xorgodolsozo naadza baigaa xa.

Naadza baitaraa Ziina Byyg gegşenь nege tanigdaagyi xyn xaraad bişe xyygedte xeleze, xyyged bygedeere tere xynde dytelze, „taa xaana oşoxotnaib" geze asuuxadanь „endexi xyn bi" geed, oiro şadarai nege dereevnii eerelee xa.

Pioneernuud ene tanigdaagyi xynei xoinohoo hemeexen daxaad xaraxadanь,tere nerelehen dereevni teeşee bişe, ondoo teeşee jabaa xa.

Tiixedenь, Ziina ba Liida xojoronь mynөөxi xynei xoinohoo xaruuhalza, Şyyra Paablin ba Ziina Smoriigina xojoronь xiliin zastaavada gyildeze oşozo xelee xa.

Tere xyn gadaada gyrenhee xiie alxaza jirehen tusagaar daabaritai şpioon-diversaant baigaa gene.

BMASSR-iin Arkomsoveedto

BMASSR-iin Arkomsoveed BMR-iin zasagai gazarai geşyydei ger bairii zahuulxiin tulda 6000 tyxerig homolobo.

* *
*

Ulaan-Ydede şineer barigdaza dyyreed baihan hurguulinuudii tuşaaza abxa zasagai gazarai komiisa togtoogdobo. Komiisiin tyryylegşede gor soveedei tyryylegşiin orologşo nyx. **Kyzneccov** tomilogdobo. Geşyyd: Gegeerelei Arkomaadhaa nyx. **Gerşeeviç,** inzenieer **Preobrazeenski** ba bişed.

* *
*

Zagarain rajoonoi „**Kraasnii Partizaan**" geze kolxooz ujalgata xeleegei johoor Selengiin xajaa zamai trannsportiin yprayleenida 2300 kyybmeetr tyliee oruulxa johotoi baihan. BMR-iin Arkomsoveed, ene kolxoozii aduuha moridoor jadaruu baina geze temdegleed, ujalgahaanь syleelebe.

Manai uriaa

Xori. Şişaantin somonoi Raazymovoi ner. kolxoozoi geşyyd 1937 onoi janvaarь negenhee abxaar 740 tyxerigei gazeed, zurnaal zaxiaad, bide mete gazeed, zurnaal zaxixii „Ulaan Bulag" ba Kaganooviçiin nerem zete kolxoozoi geşyydii socialiis myriiseede urinabdi.

Pravlieeniiin tyryylegşe
D. D. Rinçenei

Ispaanidaxi grazdaan dainai baidal

Dainai froontnuud deerehee

Loondon, janvaarь 6. (TASS). Ispaanihaa medeesexenь urdai froontdo zasagai boombodoono 20 samoliood yimyyleeşedei Lopeer ba Montro xojoroi poziicii boombodobo.

Ysegelder Madriid deegyyr bolhon agaarai baildaanda yimyyleeşedei 6 samolioduud gemteze unaba. Terenei gurbiinь germaaniiin pilooduud zoloodozo jabahan baiba.

Ysegelderei baildaanda yimyyleeşedei tyryylze jabahan xeheg seregyydii germaaniiin ofiiceernuudai komaandalaza jabahaniinь xaragdahan baina. Zasagai seregyyd Madriidhaa uragşa Velьjaveerdiin rajoondo aalixanaar uragşaa dabxihan zandaa. Madriidhaa baruun uragşaa Karabançeelь Boxiin rajoondo myn le nelieed uragşaa dabxiaa xa.

* *
*

Bilьbaao, janvaarь 7. (TASS). Astuuriiin froontiin Pyerto de Pontoonoi rajoondo Riaanьo huurihaa zyyn xoişoo, zasagai seregyyd Coto, Valьdeon toşxonuud ba myn strateegiin udxaşanartai Penьjaar de Eyropa geze xadiin urda xazuunuudii ezelehen baina.

Santaderskiin froontdo yimyyleeşed Vilьjarkaiohoo xoişo baihan Piko Espinoosoi poziicii aldahan aad, mynөө tereenee texeriyylxiin hedelge xexedee, jamarş yre gargaagyi heerge xajagdahan baina. Baildaa xehen gazartanь aluulhan ba şarxatahan xyngyyd ylehen baina.

* *
*

Valeensi, janvaarь 7. (TASS). Teryeelьskiin froontdo, aradiin miliiciin otriaaduudii emxidxelgede jixe gabijaatai baihan, Ispaaniiin kompaartiiin edibxitei xydelmerilegşe **Fransiisko Galan** gegşe şarxataba. Fransiisko Galan, 1930 onoi dekaabrь harada monaarxida esergyy seregei vostaanь Xaaka niutagtaa emxidxeheenegee tulda buuduulza alagdahan Ispaaniiin revoliuuciin geroi **Fermin Galan** gegşiin dyynь.

* *
*

Madriid, janvaarь 7. (TASS). Ysegelder Madriidai froontdo Elь Plantiohoo zyn urda Boske de Remiisa şadar byxeli yder soo baildaan bolhon baina. Respyyblikiin seregyyd ydeşe boltor өөhediingөө poziicii bariza baihanaa, komaandavaniiin onşolohon şugamda xyrter suxaraiba.

* *
*

Bilьbaao, janvaarь 6. (TASS). Mynөө Astuuriiin froontdo Ovijeedohoo baruun xoişoxi rajoondo yimyyleeşed respyyblikiinxidei poziicii ataakalaxii hedebeş, soxiuulza, jixeer gemteed suxariba.

389 xyn aluulba

Pariiz, janvaarь 6. (TASS). Gavaasai Madriidhaa medeesexenь, oktiaabriiin 23 haa dekaabrь 30 xyrter yimyyleeşedei Madriidii boombodoxodonь 389 xyn aluulhan ba 1703 xyn şarxatahan baina.

Lenarees goorodii boombodobo

Valeensi, janvaarь 7. (TASS). Yimyyleeşedei gurba motoortoi samoliood Xajen proviinciin Andyxaar şadarai tymerzamai polotnooji jamarş yregyigeer boombodobo. Hyyleegenь, Lenarees goorod deere xeden boombo xajaxadanь 2 emegteişyyd nege bagaxan xyyxen aluulhan baina.

Janvaariiin 6-nai hyni yimyyleeşedei samoliood Alьmeeri goorod deere 3 boombo xajaa. Ende 5 xyn aluulhan ba olon xyn şarxatahan baina.

Naranko xadii ezelebe

Valeensi, janvaarь 6. (TASS). Respyyblikiin seregyyd Ovijeedo şadar baihan Naranko geze ynder xadii ezelebe. Ovijeedo goorodii respyyblikiin artileeri goorod deere bolhon agaarai baildaanda yimyyleeşedei 3 motoortoi gurban samoliood gemteze unaba. Negenь zasagai uhan doguur jabadag ongoşiin zenitt buunai homondo tudagdahan baigaa. Ede samolioduudta huuza jabahan germaaniiin 5 liioodçoguud gemteze buudaza baina. Tende xorood huuhan yimyyleeşedei gedergee suxarixa hyylşiin zam xaagdaba.

Janvaariiin 4-de Bilьbaao yxehen baina.

Respyyblike soo

Besyyrei aimagta şuluu nyyrhen

Besyyrei aimagai Kraasnii Jaar geze niutagta şuluu nyyrhenei uurxai oii. Nyyrhen zarim gazarta xyrihen deere gaşood baixa jym. Ene nyyrhenei uurxai şinzegdee ygei ba eneenii medexe xyn xomor baina. Geolooguud ene nyyrhe şinzelze yzexe johotoi.

Avtomaşiina abba

Xori. Kraasnii Partizaanai selьsoveedei Staliinai neremzete kolxooz gyrende tariaa xudaldaza, aşaanai avtomaşiina abba.

Bişiixan felьj[...]

...Tarxiaa erj[...] geeşe gy?

Jaruuniin aimagai huurin—Narahatahaa zoi tyb—Gynde xy[...] kilomeetr. Xazaar [...] jabahan xyn 2 çaas soo heggyi xyrdeg, yşөө udaan jabababdi geze x[...] jym.

Iigeed baixada, Naral[...] garahan pooçto Gynde 5 xonozo jiredeg jym xen etigeltei geeşeb? xyygedii mexelexee geze hanaa gyş geed zaş bolxo bişe gy?

Tiibe jaabaş, faakt[...] xerzegii jyme gede[...] onoi nojaabriiin 28 yde[...] hatahaa tusxai maşiina[...] diin pooçto jabuul[...] aad, dekaabriiin 3 yde[...] jirehen geeşe.

Pooçtii erxilegşe [...] jixel bajartai ugtaza gar xylөө barisaldaad

-- Xaanahaa jirebet[...]

— Narahatahaa—gee[...] gyi xariuusaba.

Tiigeed, neereeş [...] haa jabahan baigaa, a[...] Narahatahaa jabahan a[...] gen tyyxei, udaan [...] tula Gyndiinxin daamaigaar abag,—gez[...] too orxil yeei Rom[...] xyreed, tendehee ul[...] mairza, Bagdariiin tendehee busaxa zamd[...] za tuşaagaad jabaşba [...]

Neereil, udaan daam[...] tonş „zyitei" baiba. S[...] direekter nyx. Batii[...] deere jirehen xeden [...] telegraamanuudiin [...] nuud yei dyyrş hen [...] „dyyrhende toologdo[...] kaabriiin 3-da abtaba. [...] gehen rezoliuucataigaa[...] hanai zabharta xabşu[...] şkaaf dotor orobo xa.

Gebeş, gaixahanagaa[...] Narahatiin pooçtiin na[...] urdanь morioor jaba[...] xadaa Gyndiiji alda[...] orood jiredeg jym hen, sexe Bagdariiin oroşxo mangarlaşoo geeşe gy[...] hananab.

Nyxed zon, naaniit,

Z. Bald[...]

Xariuusalgata redaakt[...]
orologşo D. A[...]

Mynөөder

Kinoo-teaatrta

Kinoo „Progre[...]

Udaarom na udaa[...]

(Duugardag)

Kinoo „Erdem[...]

Vraazьi troopi[...]

(Duugardag)

SONOSXOL

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartii Buriaadmongol Moziin Komiteedei, BMASSR Tybei Gyisedxexe Komiteedei, Profsojuuzai Buriaadmongoloi Soveedai OORGAN

BURIAADMONGOLOI YNEN

GAZEED 1937 on soo yder byri GARX[...]

ŞAMDAZA ZAXIGTII

ZAXIXA YNENЬ: 12 hariin —15 tyxerig;
6 hariin— 7 tyxerig 50 myn
3 hariin— 3 tyxerig 75 myn
1 hariin— 1 tyxerig 25 myn

BYXELI ZILEER ZAXIG[...]

Pooçtiin tahaguud, naidalgatan, bişeg zөөgөөşen, „Sojuuzpeçaatiin" aimaguudai tahaguud zaxilii abd[...]

Noomir gargahan N. Ceveenei. Verstaalagşa S. BATIIN. B.-M. Praavda ba Yneaei tipograafi. Ypolglavliit 126.